

SLOVENSKI NAROD

Podružnice: MARIBOR Strommayerjeva 30. — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 20. — CELJE: celjsko uredništvo: Strommayerjeva ulica 1, telefon št. 65
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 100. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Inozemske borze
Curih, 24. julija: Beograd 1. — Pariz 20.26, London 15.20, NewYork 306.125, Bruselj 51.65, Milan 24.50, Madrid 41.975, Amsterdam 206.70, Berlin 123. — Dunaj 58.35, Praga 12.90, Varsova 57.80, Budapesta 2.50

Ludvik Weiff

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

Čudovito jasno mu je postalo, kaj pomeni ta rani poset. Igra je izgubljena, je pomislil in bil je utrujen do smrti. Ne smemo hoteti pomagati ljudem. Vsak naj skrbi zase. Molčati moramo, molčati, molčati. V najsamotnejši koči tam daleč v gozdu. Harlandu so stopile solze v oči.

— Ali mi nečete odgovoriti? — je vprašal profesor.

Harland se je vzravnaval. — Vsak odgovor moram skrbno pretehtati, gospod profesor, kajti vse bo govorilo proti meni, pa naj rečem karkoli. Morda bi bilo najbolje molčati na vsa vprašanja, toda to presega moje moči.

— Ne razumem vas, dragi gospod Harland.

— Verjamem vam. Tudi jaz ne razumem vas. Dovolite, da si prižgem cigareto.

— Prosim, prosim, gospod Harland, saj nimam pravice dovoljevati ali braniti vam karkoli.

Harland je počil pri teh besedah v ta ko glasi smeh, da se je celo skeptičen doktorja Schlee nekoliko zamajal. Potem takem vas pa prosim, gospod Gotteswintler, in vas tudi, gospod doktor Schlee, da mi dovolite zapustiti mojo sobo in to hišo ter odpotovati iz tega mesta.

Profesor Gotteswintler je v zadregi molčal.

— Svečano obljubim, da se ne bom nikoli več vrnil v Berlin ali v Nemčijo. Odpovedujem se vsem svojim lastnim pravicam — obmolknil je, tako se je bil ustrašil, ko je uganil zvezo med tem posetom in vzklikom svojega sina: Zbavaj se, dragi oče! Vse, kar imam, prepušчам svojemu sinu Georgu. Ali se ne da skleniti ta kupčija, gospod profesor?

— Razumem vas vedno manj, dragi gospod Harland.

Sele zdaj si je Harland prižgal cigareto. — V zelo težkem položaju sem, gospod profesor, ker vas moram razočarati. Šest mesecev ni večalski rok. Jaz sem docela okrevalec.

Harland se je ustrašil, kajti opazil je, da padajo njegove besede stoji sijo. — To me izredno veseli, je odgovoril profesor, ne da bi se začudil, da ponavlja bolnik njegove besede o šestih mesecih.

Harland je skočil s postelje tako naglo, da se je profesor zdrzil. Bodimo iskreni gospod profesor! Vi me smatrate za blaznega, za umobolnega. In zdaj bi me radi spravili v umobolnico. Povejte mi vse po pravici. Zahtevam vso resnico! Zakričal je tako glasno, da sta se pripravila streljanka v predsobi na skok. Čim glasneje je Harland govoril, tem trdnjeje je bilo profesorjevo prepričanje. Najprej se pomirite, dragi gospod Harland; ni treba, da bi name na starega moža, tako srdito kričali.

— Resnico hočem vedeti, — je zašepetal Harland porogljivo, zroč srdito na neizprosne starca.

— Čista resnica se vam odkrije, gos-

pod Harland. Ne smatram vas za blaznega in nečem vas spraviti v umobolnico. Vidim pa, da ste tako razburjeni, da vam moram toplo priporočiti neka dni oddiha v sanatoriju.

Harland je stisnil zobe in začel kričati z njimi. Gospod doktor Schlee, vi ste mlajši in močnejši od tega starega moža, ki mu je znanstveno delo zastiralo jasen pogled v življenje. Kaj mi svetujete? Kaj naj storim, da dokazem svojo zdravo pamet?

Doktor Schlee se je ozrl s Harlanda na profesorja in zopet na Harlanda. — Odgovoriti vam hočem iz svojega odkritja, toda skeptičnega vidika tako iskreno, da boste iz tega lahko spoznali, da zavzamam napram vam svoje posebno, vseh predsodkov prosto stališče. Gospod Harland, za najtežjo stvar na svetu smatram dokazati svoj zdrav razum.

Harland se je opotekel.

— Bolj ali manj jasno se da dokazati vse, kadar pa začne človek dokazovati svojo zdravo pamet, naleti na nepremagljivo nezaupanje in zaide v slepo ulico. Me razumete, kaj mislim?

— Razumem.

— Gotovo ste razburjeni, gospod Harland. V zadnjih štirindvajsetih urah ste se spozabili tako daleč, da ste segli po nasilju in po ukrepih, ki po pravici vzbujajo bojazen vaše družine.

— Človek ne sme hoteti pomagati ljudem, — je dejal Harland komaj slšno.

— Zato bi vam priporočal ne kot zdravnik, temveč kot bratsko čuteč človek, da storite, kar vam svetuje gospod profesor.

Harland je omahnil na stol. Doktor Schlee je stopil k njemu, rekoč: Moja častno besedo imate, gospod Harland, da brez svojega soglasja ne ostanete v sanatoriju nad teden dni.

Harland je gledal v tla. Kmalu je vstal in hodil nekaj časa zamišljeno po sobi, potem se je ustavil pred zdravnikom in ju napeto opazoval, kakor da hoče zvedeti njuno fizično moč, končno je pa vprašal.

— Ali imate s seboj strežnike?

— Spremljevalca imava, — je odgovoril profesor, ki ga je bil razdaljal asistentov nastop, da je sklenil ubrati ostrejšo struno. — Saj ni izključeno, da se boste upirali.

Harland je stopil k telefonu, položil roko na slušalko in vprašal: Ali bi kaj pomagalo, gospod doktor Schlee, če bi poklical policijo in jo prosil, naj mi prisloži na pomoč?

— Odkrito vam povem, gospod Harland, da bi bil vaš trud zaman.

Harland je treščil slušalko ob tla, da se je razletela na drobne kose, potem se je pa zopet pomiril. Kaj res nimam nobene možnosti upreti se inter-naciji, gospod doktor?

— V tem trenutku najbrž ne, če vaša rodbina ne prekliče svojega predloga, ali če gospod profesor ne odstopi od svo-je diagnoze.

— Brez predloga moje rodbine bi torej internacija ne bila mogoča? To je zelo zanimivo. To bi bil zadosten razlog za ločitev.

Smeje je stopil k profesorju. — Gospod profesor, ne bom se vam več upiral, če mi obljubite, da bo lahko prihajal k meni moj pravi zastopnik sodni svetnik doktor Kannenberg.

Majhna, a velika znamenitost Bruslja

Maneken Pis in kako je nastal — Prekrasne čipke v stavbarstvu na Place Grande

Ljubljana, 24. julija

Zelo živahen je v Bruslju avtomobilski promet. Ze Mons napravi na tujca prijateljski in znanih, obračala sta se na obliži, toda fantka ni bilo nikjer. Sele čez dva dni so ga našli tam, kjer stoji njegov spomenik. Stal je v kotu med dvema hišama na vogalu ulice, zadovoljno se je smehljaj in baš je lula, ko je prihitel srečni oče in ga vzel v naročje. Kod se je potikal in kaj je počel dva dni, zgodba ne pove. Oče je bil tako srečen, da je izgubljene sinčka zopet našel živega in zdravega, da je poldal najboljšega umetnika in mu naročil izklesati nebogljencev lik. In umetnik je upodobil kodraste dečka tako, kakor so ga v mestu našli.

To je torej znameniti bruseljski Maneken Pis in če te zanese pot v Bruselj, si ga boš prav gotovo ogledal. Po vsem mestu prodajajo razglednice z najrazličnejšimi slikami tega znamenitega kipa, prodajajo pa tudi najrazličnejše miniaturne kipe samega. Noben spomenik, ki je na njih Belgija posebno pa njena prestolnica tako bogata kakor malokatero drugo mesto na svetu, ni tolikokrat naslikan in reproduciran, kakor ta. Skoraj bi dejal, da je umetnik zadel bistvo belgijskega značaja, živahnost, razposajenost, prostodušnost in radost, ki odseva z belgijskega obraza, ko je izklesal lik tega zlatolasega, okroglega, zadovoljno nasmejanega deteta. Drugače si ne moreš razlagati, da so Belgijci tako ponosni na ta spomenik in da ga tako radi pokažejo tujcem. Kar zaljubljeni so vanj in prvo, kar ti ponudijo, ko izbiraš spomine na Bruselj, je ta njihov Maneken Pis. Celo v uniformo ga radi oblečejo. Ba-je ima že 22 uniform, med njimi tudi nekaj nemških. Med okupacijo so ga tudi Nemci oblekli v vojaško uniformo. Toda tisto najlepše, kar ga dela tako neizrečeno priključnega in dražetnega, mu vedno puste. Srečen in zadovoljen, sladko nasmejan lula, pa naj bo nag ali oblečen v uniformo. Nobena uniforma mu pa tako dobro ne pristaja, kakor tišča, ki mu jo je dala na pot v življenje dobra mamica.

Blizu tega ljubkega spomenika je sloviti Place Grande z najkrasnejšimi poslopji na arhitektonskih znamenitostih izredno bogatega mesta. Ta trg je morda po obsegu najmanjši izmed vseh trgov velikih mest, po prekrasnih umetninah pa največji. Nikjer na svetu ni na tako majhnem prostoru zbranih toliko umetnin, kakor tu. Samo 110 metrov dolg in 68 m širok je ta trg in vendar so mu okvir umetniške ene največjih znamenitosti. Tu stojijo arhitektonsko čudovito lepo staro magistratno poslopje, zgrajeno v letih 1402 do 1454. Poslopje tvori četverkotnik v dolžino 60 in v širino 50 m, eno dvorišče je zaključeno z dvema krasnima marmornatima vodnjakoma. Sprejda se dvig krasen 114 m visok stolp, ki se lepo zaključuje s 5 m visokim kipom arhangela Mihaela. Tudi druge strani trga zapirajo znamenite renesančne stavbe, posebne cehovske hiše, taka hiša pivovarjev, brabantskih vojvod, ladjedelcev in mizarjev.

Rotovž, kraljeva palača in cehovske hiše tvorijo arhitektonsko pravilno lepo zaključeno celoto, da bi lahko stal sredi trga od jutra do večera in občudoval te nepopisno lepe čipke v stavbarstvu. Kakor da je obesila umetnikova roka na štiri pozlačene palice štiri velike zastore iz najkrasnejših čipk, in jih zvezala med seboj z zlatimi nitkami, tako stoji ta trg pred teboj in čim bolj občuduješ, tem lepši se ti zdi. Redke so umetnine, ki bi jih duša tako neposredno dojemala, kakor te. Ze lajk doživlja nepozabne trenutke od pogledu na to kipečo bogastvo arhitekture in kiparstva, kako morata uživati šele kipar in arhitekt. Če bi ne

Z ravnateljem Pintarjem sva šla torej gledat najprej veliko bruseljsko znamenitost, ljubkega dečka zadovoljno nasmejanega obraza, ki ga je umetnikovo dielo izklesalo v lepi naravni podobi, ko baš lula. Na vogalu rue Gr. Carnes in rue de l'Etuve stoji ta znamenitost. Seveda se takoj vprašam, kaj pomeni ta kip, ali ni morda postavljen kar tako v okras mesta in kako da se javna morala ne spodtakne ob tako »pohujšanje«. Ko ti pa povedo, kako je prišlo do tega svojevrstnega spomenika, se nič več ne čudiš, da v Bruslju ni nobenega moralista, ki bi se zgražal nad njim.

V Bruslju je živel bogat patricij in imel je sinčka nebogljencev, kakor jih imajo srečni očete po vsem svetu. Nekega dne jo je ubral patricijev sinko brez očetovega dovoljenja z doma v mesto. Tudi mamica ni vedela, da ga je zapeljala razboritost iz njenega toplega naročja. Izgubil se je zlatolasi dečko in roditelja sta bila seve vsa

bilo v Bruslju nič drugega, kakor ta trg, bi bilo vredno potovati tja. In če bi ostal v Bruslju mesec dni, bi ne smel izpustiti nobenega dne, da bi vsaj nekaj trenutkov ne stopil med te čarobne palače.

Dan se je nagibal k večeru. Vtisov je bilo že preveč, utrudijo te, pa naj bodo še tako lepi in prijetni. Kakor bi trenil z očesom so minile kratke ure po obedu in misliti je bilo treba na počitek. saj je nas čakal dan ogleda Bruslja in svetovne razstave, torej največje privlačnosti, cilja našega potovanja. Mrak je legel na mesto in začelo je morje lučic, v njem pa v vseh barvah prelivačajo se izredno učinkovita svetloba reklama, da človeku kar vid jemlje. Truden si in v glavi se ti vrtil od tolikih, tako naglo vrstečih se vtisov, pa pozabljaš na počitek, tako te prevzema valoveče življenje velikega mesta. Pri večerji se je pokazalo, da smo bili z obedom zelo nezadovoljni. Bila je vsaj užitna, čeprav še daleč ne dobra. Preko rib oba dneva v Bruslju nismo prišli imeli smo jih za obed in za večerjo. Prvi dan so se hoteli posebno dobro izkazati in postregli so nam z morskimi raki, ki so da smrdeli, da smo jih hvalježno odklonili.

Po večerji smo šli še malo pogledat bruseljsko nočno življenje po ulicah. Za nočne lokale ni bilo časa, pa tudi denarja se nam je zdelo škoda. Le naš neugnani Benjamin je nekam svetlo gledal in kaj kmalu smo ga pogrešili. Na svojo roko jo je ubral nek kam, kako in kaj je opravil, nam drugo jutro ni hotel povedati. Kakor podnevi je Bruselj silno razgiban tudi ponoči. Zalih deklet je na izbero, prav na izbero, kar se jim pozna po nasmejanih obrazih in mežikajočih očeh. Skrbne najboljše polovice naj dobro pouče svoje možčke, kaj je zakonska zvestoba, predno jih puste v Bruselj. Nevarnost preži tam na nje na vsakem koraku in je tem večja, ker je lepa, dražetna in mikavna. Tudi bruseljska dekleta očitujejo mnogo umetniškega okusa. Oblečeni se znajo elegantno, da prav nič ne zaostajajo za Parižankami. Mi, kar nas je bilo solidnejših mož na zakonskem dopustu, smo hitro opravili z občudovanjem žive bruseljske umetnosti in smo se raje zatekli k izbornemu pivu.

Končno se je pa bilo treba sprijazniti z mislijo, da rabi človek tudi nekaj počitka. Vrnili smo se v hotel in potegnili so nas z dvigalom, ene prav gori pod streho v peto ali šesto nadstropje, druge pa malo manj visoko, kakor so nam pač dodelili sobe. O postelji sem si bil zabeležil, da je bila kakor zaokrožena francoska ali belgijska ravnina. Ravna baš ni bila, kakor tudi ravnine v Franciji in Belgiji niso ravne, marveč valovite. Zdj se vije cesta v hribeč, zdaj zopet se spušča v dolinico. Tako je bilo tudi s posteljami v našem hotelu. Do kolen so bile noge v dolini, od kolen naprej v hribu, hrbet zopet v dolini, glava pa zopet na hribu. Blazine so bile menda napolnjene z vato ali nečim podobnim, da se niso dale poravnati. Pa smo vendar prespali ali pregodnjali noč, glavno je bilo, da smo srečno prispeli v Bruselj in da se nam je obetal drugi dan ogled mnogih bruseljskih znamenitosti in svetovne razstave. J. Z.

V včeršnjem članku je treba razumeti besedo o justični palači v Bruslju tako, da je največje poslopje v Evropi, ne pa na svetu

OBČUTKI ŽALUJOČEGA

Aleksander Dumas je sovražil eksekutorje. Je že vedel, zakaj.

Preselil se je pa v hišo, ki je bila iast nekega eksekutorja. To so bili še zlati časi, ko je viadalo med hišnimi gospodarji in najemniki prijateljstvo. Ko je eksekutor umrl, so napravili stanovalci njegove hiše zbirke, da bi mu položili na grob venec. Hišnik je prišel tudi k Dumasu. Prihajam, gospod Dumas, prosit vas, da bi prispevali 5 frankov za venec našemu gospodarju.

— Izvolite, prijatelj, evo vam 10 frankov in pokopajte dva eksekutorja.

MALI OGLASI

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Lahka letna oblačila bourett, kaša sport hlače, lister, perilo itd. v lepi izbiri zelo poceni na prodaj pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14 4-L

ENTEL — AZUR — PLISE izvrši ekspres

MATER & MIKEŠ, Ljubljana (poleg hotela Struclj) 54/L

Izložbena stojala kovinske predmete — nudi KROM - KOVINA. Ljubljana, Tyrševa cesta št. 34 63/L

Ivrdis A. & E. SKABERNE Ljubljana — javlja da jemlje do preklica v račun zopet HRANILNE KNJIZICE prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice itd.)

NABAVNA ZADRUGA »POBOKA« nudi svojemu članstvu na obroke vsakoverni pohištvo, oblačila, posteljno in oblačilno perilo, kuhinjsko galanterijo, šivalne stroje, dvokolesa, kompletne »bale« za poroke. Za kakovost izdelkov strogo jamčimo. Zajemčeno je kapitalno kritje. Vse nadaljnje informacije pri združenem pooblaščenca Franju Korošcu, Maribor, Mlinska ulica 15. Za odgovor priložite znamko za Din 3.— 3229

LEPO STANOVANJE

štirisobno, solčno, oddam s 1. septembrom. Maribor, Razlagova ulica 25/II, levo. Ogledati od 5.—6. ure pop. 3234

KUPIM

KUPIM različne stare rabljene steklenice. Vprašati v skladišču pri Figovcu v Ljubljani. 2301

INFORMACIJE

IZJAVA. Anzelj Alojzij, tov. del. Sl. Javornik, preključem vse, kar sem žaljivega govoril o gđ. Kikelj Pavli v gostilni Hrovat a Jesenicah 15. junija 1935 ter se ji prav lepo zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega progona proti meni. 2299 Anzelj Alojzij.

PRODAM

STALNA RAZPRODAJA

polnomastnega a la trapistovskega sira v hlebkah in blokih

kilogram Din 16.— Cerne Oskar, Sv. Petra cesta 35, Ljubljana. 2199

ODPADKE OD ZAGE.

2 vagona, sortirano, rizling, navadno belo in portugalko črno prodam. Vprašati na naslov: Viktor Zajec, trgovec, Bistra kraj Zagreba. 2209

VALVASOR I. IN II. IZDAJA in opalograph napredaj. Ugodni plačilni pogoji. Naslov v upravi »Večernik«, Maribor. 3238

RABLJENA KOLESA

damska in moška in nešteto drugih predmetov, ki odgovarjajo novim, poceni napredaj pri »Promet« (nasproti križanske cerkve). 2211

STANOVANJA

STANOVAJE

išče zakonski par brez otrok za avgust ali september, eno-ali dvosobno s pritlikinami. Prednost centrurn ali Tyrševa cesta. Ponudbe na upravo Sl. Naroda v Ljubljani pod »Mir-na«. 2298

DVOSOBNO STANOVANJE

solčno, s kuhinjo, oddam. Maribor, Dravska ulica 8. 3236

ODDAM STANOVANJE

Maribor, Gosposka ulica 5, V. cel. 3235

Brez posebnega obvestila.

Naš predobri soprog in oče, oziroma brat, stric in svak, gospod

PUPPIS IVAN

administrativni major v pokoju

je včeraj dne 23. julija 1935 po težkem trpljenju, previden s tolažili svete vere, izdihnil svojo plemenito dušo.

Pogreb blagopokojnika bo v četrtek, dne 25. julija ob 15.30. uri iz mestne mrtvašnice na Pobrežju pri Mariboru.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 26. julija ob 7. uri v magdalenski župni cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 23. julija 1935.

Globoko žalujoča soproga Franja, otroka Hubert in Nada, in vse ostalo sorodstvo.

ZOBNI KAMEN bo izginil, a SKLENINA ZOB bo ostala nepoškodovana!

Najboljša zobna krema